

22.01. 6-А (1 гр) укр.мова Добровольська В.Е.

Розвиток мовлення

Опис як тип тексту.

Опис у різних

мовленнєвих жанрах

Мета: продовжити знайомити учнів з новим для них жанром – есе, його видами та вимогами до написання; розвивати критичне мислення, лінгвокреативність; виховувати шанобливе ставлення до рідного слова, захоплення його милозвучністю та красою.
Повторення: фразеологія

Пригадаймо

Назви типів мовлення	Основна функція	Відношення, що виражаються реченнями	Будова висловлювання
Розповідь	Повідомлення про події	Часові	Експозиція, зав'язка, кульмінація, розв'язка
Опис	Словесне зображення предмета	Просторові	Певна послідовність загальних і часткових ознак, що відображають предмет висловлювання
Роздум (міркування)	Словесне зображення предмета	Причиново-наслідникові	Теза, аргументи, висновки

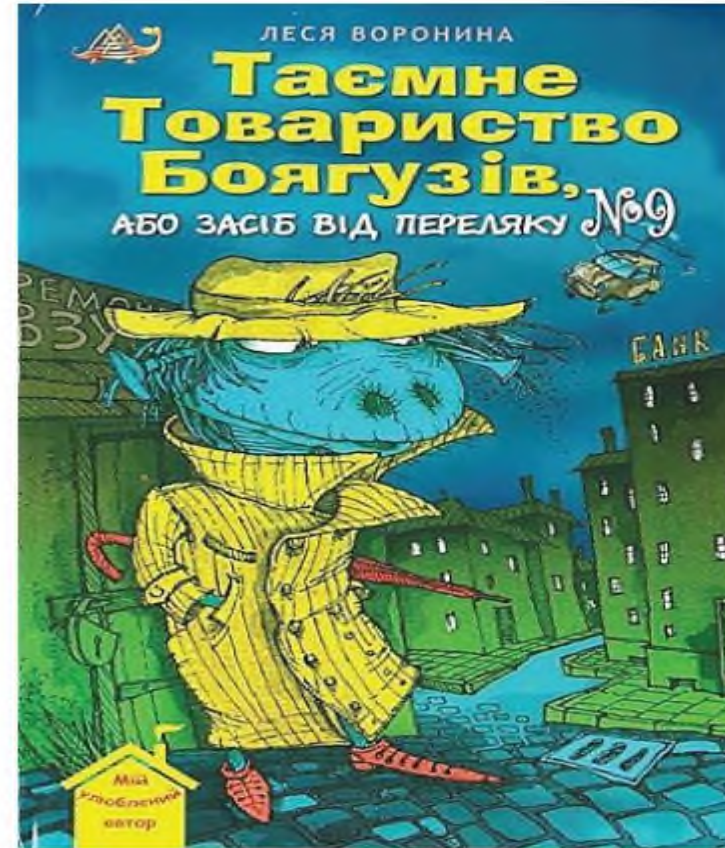
Типи мовлення

345 Прочитай уривок із детективу. Виконай завдання.

Я обережно визирнув із-за рогу будинку й одразу ж відсахнувся: біля мого під'їзду стояв Кактус. На жаль, з Кактусом, якого насправді звуть Сашко Смик, я знайомий майже від народження — ми живемо в сусідніх квартирах. Мама каже, що сваритися ми з ним почали, ще лежачи у візочках. Варто було залишити наші візочки поруч, як ми вже билися пляшечками з молочною сумішшю й намагалися видерти одне в одного іграшки. Не знаю, з чого почалася наша ворожнеча, але, скільки я себе пам'ятаю, кожна наша зустріч закінчувалася якщо не бійкою, то штурханами.

Я до цього давно звик і ставився просто — як до неминучого лиха. Ми з Сашком завжди були однакові на зріст і сили в нас були рівні. Але після літніх канікул я побачив Кактуса й просто остовпів. Розумієте, раніше Сашко був невеличкий і худий, волосся в нього стирчало на всі боки, як колючки в кактуса, — через це його так і прозвали. А тепер він став схожий на гібрид жирафи з орангутангом. Тобто виріс одразу на дві голови й накачав м'язи, як у Шварценегера! (170 слів)

*Леся Воронина «Таємне товариство боягузів,
або Засіб від переляку №9»*

Завдання

1. **Хто** є учасниками подій?
2. **Де**, на твою думку, відбуваються події?
3. **Коли**, на твою думку, відбуваються події?
4. Як може закінчитися ця історія? Запропонуй два варіанти.
5. Зроби припущення, чому ця повість так називається.
6. Які ще детективи ти знаєш? Запиши назви двох-трьох, указуючи автора.

Пофантазуй та опиши одного з героїв

Клим Джура

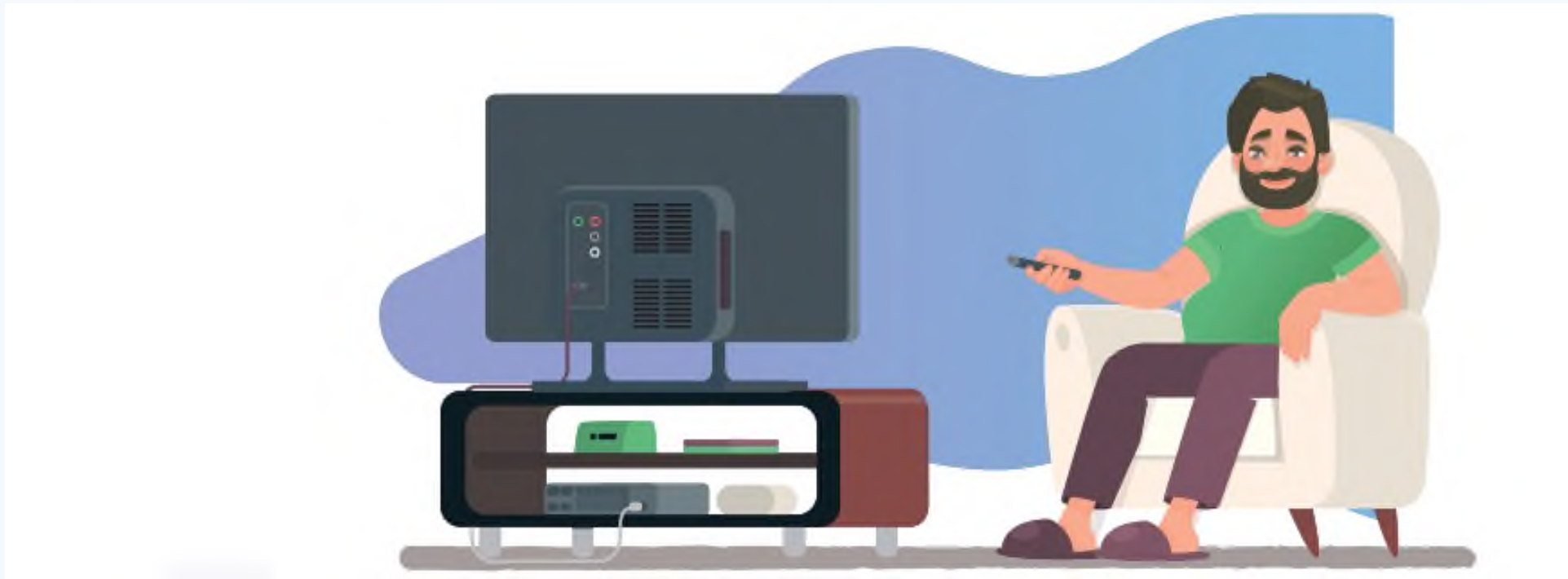

Сашко Смик, Кактус

Прикметники, які допомагають описати зовнішність та характер людини

активний	веселий	гарячкуватий	запальний
зухвалий	кремезний	ледачий	огрядний
охайний	пасивний	понурий	порядний
посидючий	працьовитий	рішучий	сумний
тактовний	уважний	чемний	чепурний

Опиши зображення, використавши щонайменше чотири прикметники з попередньої вправи

Опис може бути виконаний як у художньому, так і в науковому та офіційно-діловому стилях.

Художній опис

- **Мета:** створити художній образ предмета, викликати до нього певне ставлення.

Науковий та офіційно-діловий опис

- **Мета:** забезпечити точність інформації про предмет чи особу.

350 Прочитай три тексти. Виконай завдання.

Текст А

У моїй кімнаті суперзручний диван. Як я люблю стрибнути на нього з розбігу після уроків! А коли в нас дистанційка, вимкнути камеру й умотитися на м'якеньких подушечках з пухнастим котом. А ще абрикосовий колір дивана стильно підкреслює інтер'єр. Цей диван мені порадила купити Шарлі — мама Гійома. Вона професійна дизайнерка.

Шарлі
дизайнерка

Текст Б

Дитячий диван. Виготовлено з екологічно чистих матеріалів. Пружний довговічний поролон. Каркас з натурального дерева. Оброблено нетоксичним лаком. Приємну на дотик тканину можна обрати з великого каталогу. Окрім того, для оббивки використовуємо штучне хутро або різні види дерматину.

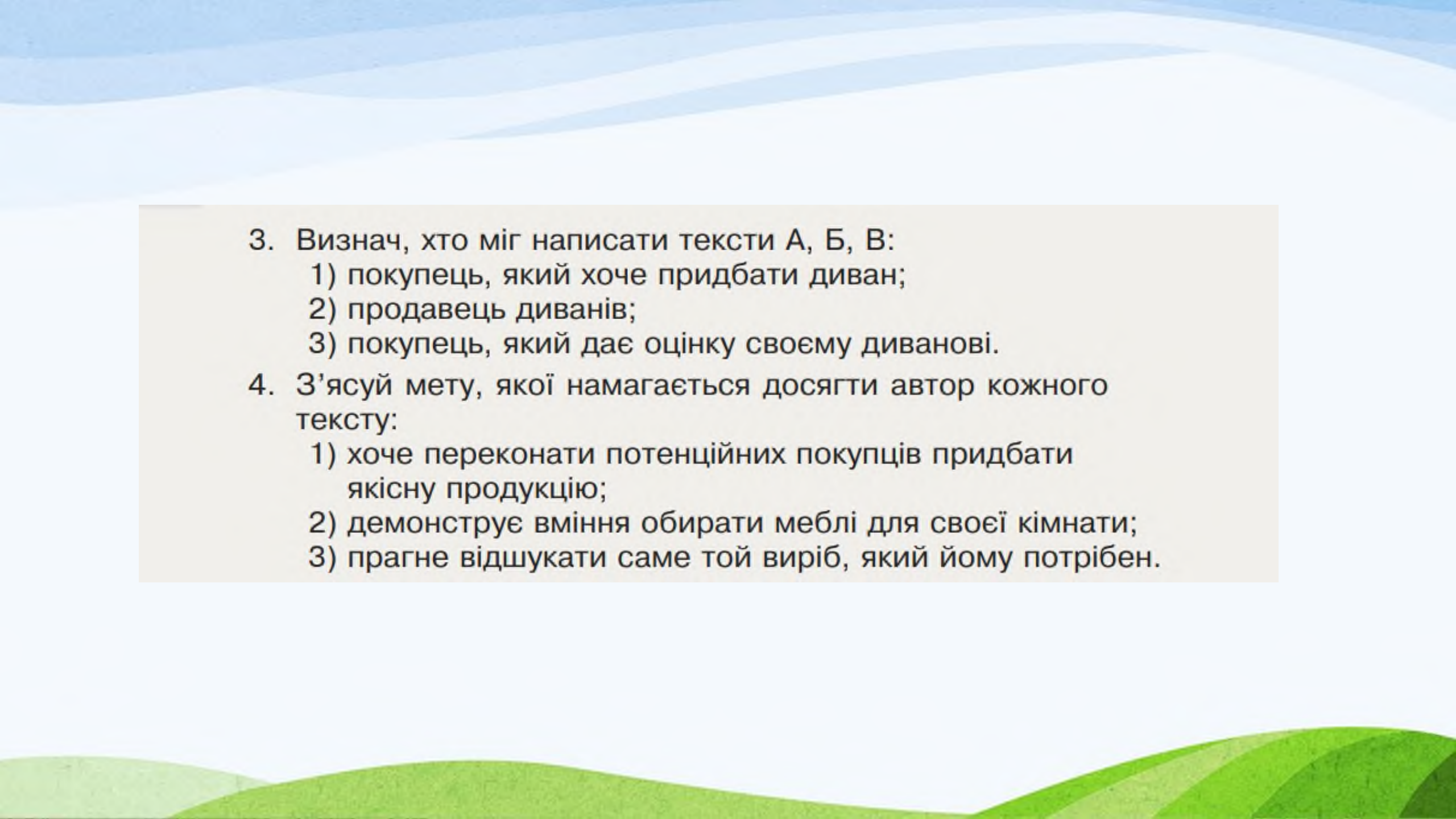
- ☑ Швидка доставка кур'єром після повної або часткової оплати.
- ☑ Ціна — від 12 000 гривень.
- ☑ Гарантована заміна в разі будь-яких дефектів.
- ☑ Звертайтеся в наш консультаційний центр за телефоном: 0123 445566 або пишіть на е-мейл: 111_dyvaniv@peremoga.ua

Текст В

Купимо дитячий диван виробника «111 диванів». Для підлітка 12–15 років. Колір бажано темний (можна зелений, синій або коричневий). Прийнятна ціна в межах 7–10 тисяч гривень. Розглянемо всі пропозиції.

Завдання

1. Випиши по три прикметники з кожного тексту, які характеризують диван. Перевір, чи впізнає однокласник / однокласниця за цими прикметниками кожен текст.
2. Поясни, до якого розряду прикметників належить слово **абрикосовий**, використане в тексті А. Наведи приклади схожих прикметників.

-
3. Визнач, хто міг написати тексти А, Б, В:
 - 1) покупець, який хоче придбати диван;
 - 2) продавець диванів;
 - 3) покупець, який дає оцінку своєму диванові.
 4. З'ясуй мету, якої намагається досягти автор кожного тексту:
 - 1) хоче переконати потенційних покупців придбати якісну продукцію;
 - 2) демонструє вміння обирати меблі для своєї кімнати;
 - 3) прагне відшукати саме той виріб, який йому потрібен.

5. Напиши власне оголошення від імені дивана із зображення нижче так, щоб його швидко купили. Ціна — 3 тисячі гривень. Використай щонайменше 10 прикметників різних розрядів (можеш скористатися списком із довідки).

диван

Довідка

Прикметники, які допомагають описати предмет

за матеріалом: алюмінієвий, дерев'яний, залізний, золотий, мармуровий, металевий, мідний, скляний, срібний, тканинний;

за формою: високий, вузький, довгий, квадратний, круглий, овальний, плоский, прямокутний, рівний, трикутний, широкий;

за станом: брудний, новий, старий, чистий.

Рефлексія

- 1. Що нового ви дізналися на уроці?
- 2. Які ви знаєте типи мовлення?
- 3. Що таке опис?
- 4. У якому стилі може бути виконаний опис?
- 5. Яка мета художнього опису?
- 6. Яка мета наукового й офіційно-ділового опису?
- 7. Яку роль відіграє прикметник для створення опису?

Домашнє завдання

- Опрацювати уроки 72–73, виконати вправу 350 (описати свій диван).